

**De rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde heeft het
volgend vonnis uitgesproken:**

Algemeen rolnummer: : IN DE ZAAK VAN:

on , wonende te , huisvrouw, geboren te

Eiseres, vertegenwoordigd door mr. die optreedt namens
mr. , advocaat te

tegen:

**STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR VAN DE PROVINCIALE
AFDELING ROHM** , met kantoren gevestigd te

Verweerder, vertegenwoordigd door mr. die optreedt
namens mr. , advocaat te

1. De procedure

De rechtbank heeft in het dossier van rechtspleging kennis genomen van:

- de inleidende dagvaarding d.d. 19.06.2009 betekend door plaatsvervangend gerechtsdeurwaarder die optreedt namens gerechtsdeurwaarder ter standplaats
- de conclusie en syntheseconclusie, neergelegd ter griffie dezer rechtbank voor verweerder op respectievelijk 27.08.2009 en 30.11.2009;
- de besluiten, neergelegd ter griffie dezer rechtbank voor eiseres op 28.10.2009;
- de tussenbeschikkingen d.d. 16.04.2010 van de beslagrechter en d.d. 07.06.2010 van de voorzitter van de rechtbank alhier;
- de conclusie en syntheseconclusie, neergelegd ter griffie dezer rechtbank voor verweerder op respectievelijk 28.03.2011 en 26.09.2011;
- de besluiten, neergelegd ter griffie dezer rechtbank voor eiseres op 28.09.2010 en 07.06.2011.

De rechtbank heeft de middelen en conclusies van partijen gehoord tijdens de openbare terechtzitting van 20.01.2012, waarna een dossier met 6 stavingsstukken voor eiseres en een dossier met 4 stavingsstukken voor verweerder werd neergelegd, waarna de zaak in beraad werd genomen.

2. De feiten

In termen van dagvaarding zet de eisende partij uiteen:

2.1. dat bij vonnis van de correctionele rechtbank te Dendermonde d.d. 24.06.1980 veroordeeld werd tot betaling van een geldboete wegens inbreuk op de stedenbouwwetgeving en tevens werd aan het herstel van de plaats in zijn vorige toestand bevolen binnen de 12 maanden na het in kracht van gewijsde treden van de uitspraak:

2.2. dat het vonnis haar betekend werd op 7 (maand onleesbaar) 2008.;

2.3. dat de herstelmaatregel evenwel vervallen is door verjaring, minstens door overschrijding van de redelijke termijn.

3. De vorderingen

3.1. In termen van dagvaarding vordert eisende partij *"te oordelen dat het recht nog uitvoering te geven aan het vonnis van de correctionele rechtbank, hoger bij uiteenzetting van de feiten nader omschreven, is vervallen"* en *"gedaagde te bevelen zich vanaf de uitspraak van het tussen te komen vonnis te onthouden van iedere daad van uitvoering van voormeld vonnis, dit op straffe van verbeurte van een dwangsom van 6.500 euro per vastgestelde overtreding"*.

Bovendien vordert eisende partij *"gedaagde tevens te veroordelen het nodige te doen voor overschrijving van de tussen te komen uitspraak in de registers van het hypotheekkantoor en de vermelding ervan in het vergunningenregister, dit binnen de maand na uitspraak van het tussen te komen vonnis en hiervan het bewijs voor te leggen aan de raadsman van verzoeker, op straffe van verbeurte van een dwangsom van 125 euro per dag vertraging"*.

3.2. Bovendien vordert eisende partij de veroordeling van verwerende partij tot betaling van de proceskosten en toelating om het vonnis voorlopig te mogen uitvoeren ook indien deze beroep zou aantekenen.

3.3. In termen van de neergelegde "tweede en synthesebesluiten na verwijzing" vordert eisende partij, bovenop wat reeds sub 3.1. werd vermeld, "verweerder te bevelen eventueel ondertussen gevestigde wettelijke hypotheek op zijn kosten door te halen binnen de maand na uitspraak van het tussen te komen vonnis".

4. Discussie:

4.1. Verweerder betwist de vordering en laat in essentie gelden:

- dat de beschouwingen van eiseres terzake de (omvang van de) bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg en de beslagrechter thans niets meer terzake doen, aangezien inmiddels in toepassing van artikel 885² Ger.W. de zaak door de Voorzitter van de rechtbank alhier naar deze kamer werd verwezen, om reden dat het geschil tot de algemene bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg behoort, namelijk een geschil terzake de reële executie van een vonnis (toepassing van artikel 569, 5° en artikel 1395 Ger.W.);

- dat de rechtelijke beslissing tot herstel niet 'vervallen' is aangezien:

° de herstelmaatregel in de Interne Belgische rechtsorde als een maatregel van burgerrechtelijke aard moet worden beschouwd, zodat artikel 92 Sw. niet van toepassing is (en in dit verband ten onrechte het arrest van het E.H.R.M. ingeroepen wordt);

° met exploit van ... het vonnis werd betekend met bevel tot uitvoering, zodat de (burgerlijke) verjaring werd gestuit;

° het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Leuven d.d. 07.04.2011 hier ten onrechte wordt ingeroepen, omdat in deze een exploit van 'betekening – bevel tot uitvoering' werd betekend, terwijl voor de rechtbank te Leuven de al dan niet stuitende werking van een akte van betekening zonder bevel tot uitvoering ter discussie stond;

° die akte tijdig is vermits de nieuwe verjaringstermijn van tien jaar (in plaats van vroeger 30 jaar voor de actio iudicati) loopt vanaf de inwerkingtreding van de wet van 10.06.1998, hetzij vanaf 27.07.1998 (10 dagen na publicatie in het B.S. 17.07.1998);

- dat ten onrechte hier de onredelijke termijn ingeroepen werd omdat het vertrouwensbeginsel er niet kan toe leiden dat een onwettige en illegale situatie blijft bestaan en onnauw ten onrechte zowel het arrest als het arrest hier wordt ingeroepen, nu de feiten niet vergelijkbaar zijn en dus de uitspraken van het Europees Hof in deze niet toepasselijk is;

- dat het trouwens eisende partij zelf toekwam de uitgesproken herstelmaatregel uit te voeren, wat haar – bij ontstentenis dit spontaan te doen – het recht ontnaemt om artikel 6.1 E.V.R.M. in te roepen tegen de Overheid, die de plicht niet heeft om tot gedwongen uitvoering over te gaan (en waarbij opnieuw verwijzing naar het arrest van het E.H.R.M. In deze niet relevant is);
- dat geen toetsing aan de eisen van goede ruimtelijke ordening nog aan de orde zijn, gelet op het feit dat deze reeds het voorwerp heeft uitgemaakt van een uitspraak van de correctionele rechtbank alhier, in deze d.d. 24.06.1980.

oooooooooooooooooooo

4.2. Eisende partij volhardt in haar vorderingen en laat gelden:

- dat de betekening zonder bevel de verjaring niet stuit;
- dat de straf met name de herstelmaatregel verjaard is in toepassing van het arrest
- dat minstens de redelijke termijn is overschreden vermits de Overheid door haar stilzitten de niet-vergunde toestand heeft gedoogd, zodat het vertrouwensbeginsel werd geschonden en verweerder nu kennelijk onredelijk handelt bij het uitvoeren van het vonnis;
- dat verweerder ten andere zelfs nog geen advies vroeg aan de Hoge raad voor herstelbeleid, thans handhavingsbeleid;
- dat door het E.H.R.M. d.d. 27.11.2007 ten onrechte door verweerder geminimaliseerd wordt en dit arrest zo moet worden begrepen dat geen herstelmaatregel kan worden opgelegd op vordering van de Stedenbouwkundige Inspecteur of van het College van Burgemeester en Schepenen, indien de redelijke termijn is overschreden;
- dat het arrest door het E.H.R.M. d.d. 19.03.1997 in de voorliggende betwisting evenzeer van toepassing is omdat in dat arrest het principe werd gehuldigd van een positieve verplichting van een loyale tenuitvoerlegging van het rechtelijk oordeel van de Overheid binnen een redelijke termijn;
- dat hier die redelijke termijn manifest is overschreden, nu sinds de rechtelijke uitspraak decennia zijn verlopen en het bovendien merkwaardig is dat na die decennia enkel stuitende maatregelen beoogd worden, wat zou betekenen dat de onzekerheid inzake tenuitvoerlegging minstens 40 jaar zou kunnen duren, wat allerminst nog strookt met de rechtswaarborg vervat in artikel 6 E.V.R.M.;

- dat trouwens een wetsontwerp van de regering voorligt om een vervaltermijn van drie jaar in te bouwen binnen dewelke de opportuniteit van het al dan niet overgaan tot ambtshalve ten uitvoerlegging van de herstelmaatregel moet beoordeeld zijn;

- dat het arrest van het E.H.R.M. d.d. 13.07.2010 opnieuw bevestigt dat het de Overheid toekomt binnen een redelijke termijn een afbraakbevel uit te voeren;

- dat de betekening en de verdere tenuitvoerlegging niet getoetst zijn aan de actuele eisen van een goede ruimtelijke ordening;

- dat ten andere verwezen kan worden naar het negatief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid met betrekking tot een aantal week-endverblijven te

5. Beoordeling:

5.1. De beschouwingen van de eisende partij in haar laatste synthesebesluiten over de omvang van de bevoegdheid van deze rechtbank zijn achterhaald, sinds de beschikking van de Voorzitter dezer rechtbank in toepassing van artikel 8852 Ger.W., waarin de zaak naar deze kamer werd verwezen.

5.2. Waar vervolgens de eisende partij uitvoerig uiteenzet dat *“de betekening zonder bevel de verjaring niet stuit”*, zijn deze beschouwingen in dit geding naast de kwestie, vermits uit de voorgelegde stukken (stuk 3 dossier verweerder) een *“betekening - bevel tot uitvoering”* voortigt, welke betekend werd op 18.07.2008 aan en op 27.11.2008 aan

In de akte *“betekening-bevel tot uitvoering”* d.d. 18.07.2008 aan werd ondermeer aan de betekende verklaard: *“middels deze betekening wordt u nogmaals bevel gegeven tot uitvoering van het vonnis over te gaan. daarnaast strekt zij ertoe u ervan in kennis te stellen dat het bestuur zich het recht voorbehoudt om, na eensluitend advies van de Hoge Raad voor het herstelbeleid, de ambtshalve uitvoering op te starten.*

Alle kosten die worden gemaakt om tot uitvoering te komen vallen te uwten laste. In dit kader kan een wettelijke hypotheek worden ingeschreven op één of meerdere van uw onroerende goederen”.

De akte "betekening-bevel tot uitvoering" van 27.11.2008 hield betekening in, niet alleen van de uitgifte in uitvoerbare vorm van een vonnis op tegenspraak uitgesproken door de correctionele rechtbank alhier d.d. 24.06.1980, maar tevens van een *"notariële akte inhoudende akte herstelmaatregelen verleden voor meester notaris met standplaats te in datum van 01.09.2008"*.

Deze akte van "betekening-bevel tot uitvoering" aan houdt ondermeer in niet mis te verstane bewoordingen volgende verklaringen aan de betekende in: *"... Volgens de mij gekende gegevens bent u de huidige eigenaar van kwestieus perceel. Het vonnis is u tegenstelbaar, zodat u de regelmatige uitvoering ervan door de veroordeelde of de gemachtigde overheid dient te gedogen. In de heden aan u betekende notariële akte ging u conform artikel 137, 1°, 4de lid van het decreet van 18.05.1999 houdende de organisatie van ruimtelijke ordening bovendien de verbintenis aan om de aan de veroordeelde opgelegde herstelmaatregelen zelf uit te voeren onverminderd de verplichting van de oorspronkelijke eigenaar; Het voorschrift van artikel 137, par. 1, 4de lid dat de nieuwe eigenaar, huurder, erfpachter of opstalhouder verplicht om het zonder voorbehoud aangaan van bedoelde verbintenis, raakt de openbare orde en kan bijgevolg niet gemoduleerd worden naar de wens van de contractant. Eventuele clausules die voorbehoud maken (bv. in verband met verjaring van het vonnis in hoofde van de veroordeelde) zijn dan ook volstrekt nietig en blijven zonder uitwerking. Door deze betekening wordt u niet alleen formeel in kennis gesteld van het bestaan van voormeld rechterlijk bevel, maar wordt u tevens en vooral aangemaand om binnen de door de rechter bepaalde termijn of voor zover deze termijn reeds verstreken is onmiddellijk over te gaan tot integrale uitvoering van het door de rechter bevolen werken in uitvoering van de door u aangegane verbintenis. Wanneer de stedenbouwkundige Inspecteur ingevolge het stilsitten van uwentwege en/of de veroordeelde alsnog verplicht mocht zijn om tot de ambtshalve uitvoering over te gaan, zullen de kosten die hiërmede gepaard gaan geheel of ten dele op u worden verhaald. Indien u als huidige eigenaar zelf vrijwillig overging tot tenuitvoerlegging van het vonnis wordt u dringend verzocht dit feit per aangetekend schrijven aan de Stedenbouwkundig Inspecteur... waarna de effectieve uitvoering zal worden gecontroleerd. Alleen zo kan u overbodige kosten vermijden?"*

Deze beide aktes zijn derhalve aktes tot tenuitvoerlegging, zoals bedoeld in artikel 2244 B.W., met burgerlijke stuiting tot gevolg.

5.3. Naar gemeen recht wordt de "actio iudicati" - dit is de rechtsvordering tot tenuitvoerlegging van een rechterlijke uitspraak - onderworpen aan de verjaringstermijn die geldt voor persoonlijke rechtsvorderingen.

Voor de inwerkingtreding van de verjaringswet van 10.06.1998 bedroeg deze verjaringstermijn 30 jaar. De nieuwe verjaringswet heeft

deze termijn evenwel ingekort tot 10 jaar. Thans verjaart derhalve de rechtsvordering tot tenuitvoerlegging van een rechterlijke uitspraak door verloop van 10 jaar vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe wet en op voorwaarde dat de totale duur van de verjaringstermijn niet meer dan 30 jaar zou bedragen (artikel 10 van de nieuwe verjaringswet).

Concreet loopt hier de verjaringstermijn vanaf 27.07.1998 (zie over dit alles "verjaring in het privaatrecht", Kluwer 2005, Gandalus - ontmoetingen met recht nr. 7, bijdrage van J. Baeck, verjaring en overheidsaansprakelijkheid, vanaf blz. 129 nr. 22 en 44 tot 46) en dringt hier de vaststelling zich op dat de akte van betekening "bevel tot uitvoering" dateert van 18.07.2008, hetzij binnen gezegde termijn van 10 jaar ten aanzien van de veroordeelde.

5.4. Eisende partij laat ook gelden dat de betekening aan haar op een onleesbare datum gebeurde.

De door haar onder stuk 2 in haar dossier voorgelegd exploit "betekening-bevel tot uitvoering" vermeldt inderdaad "*gedaan in het jaar 2008, de 7^e*", zonder vermelding van maand.

Artikel 43,1° Ger.W. bepaalt dat het exploit van betekening op straffe van nietigheid ondermeer de dag, de maand en het jaar van de betekening moet vermelden.

De vereiste van belangenschade om een proceshandeling nietig te verklaren (artikel 861 Ger.W.) geldt niet voor een verzuim betreffende "de vermelding van de datum van de akte wanneer die noodzakelijk is om de gevolgen van de akte te beoordelen" (artikel 862 par. 1,3° Ger.W.)

De stuiting van de verjaring van de actio judicati blijkt uit de akte van betekening aan _____ te weten op 18.07.2008.

Met andere woorden is de datum van het exploit van betekening aan de eisende partij niet noodzakelijk om de gevolgen van de akte te beoordelen en dient derhalve belangenschade te worden aangetoond.

Eisende partij doet dit evenwel niet.

Bovendien en vooral blijkt uit de onder stuk 3 (dossier verweerder) voorgelegde copij van het exploit van betekening-bevel tot uitvoering dat deze aan _____ gebeurde op 27.11.2008, zodat het exploit van betekening derhalve geldig is, ongeacht of een copie van dit exploit desgevallend de datum van betekening niet volledig zou vermelden.

5.5. Eisende partij ontwikkelt verder de stelling dat de destijds bevolen herstelmaatregel een straf is en meent hiervoor steun te vinden in het arrest (EHRM 27.11.2007).

Dit heeft tot gevolg dat artikel 92 Sw. van toepassing is, met name verjaring van die straf door verloop van 5 Jaar.

De bevolen herstelmaatregel een straf zijnde, is deze derhalve vervallen door ingetreden verjaring, aldus eisende partij.

5.5.1. Over de vraag te weten of een herstelmaatregel een straf is dan enkel een maatregel van burgerlijke aard, kan verwezen worden naar de door de verwerende partij terecht ingeroepen rechtspraak, waarbij deze rechtbank zich aansluit:

5.5.1.1. Hof van beroep Antwerpen 23.11.1999: *“overwegende dat de eerste rechter terecht heeft gesteld dat de maatregel van herstel in de oorspronkelijke staat weliswaar door de correctionele rechtbank is uitgesproken en zich daarom integreert in de strafvordering, maar een louter civielrechtelijk karakter heeft, dat immers het herstel van de plaats in de vorige staat weliswaar tot de strafvordering behoort maar niet het karakter heeft van een eigenlijke straf...”* (T.R.O.S. 2000/20, blz. 250);

5.5.1.2. Cass. 06.05.2008 *“de vordering van de stedenbouwkundige inspecteur tot herstel in de vorige toestand is een burgerlijke rechtsvordering volgend uit een misdrijf...”*;

5.5.1.3. Cass. 04.11.2008 *“de vaststelling dat een herstel in de oorspronkelijke staat een straf is in de zin van de artikelen 6.1. E.V.R.M. en 14.1 I.V.B.R.R., brengt enkel mee dat de waarborgen van die bepalingen moeten worden in acht genomen. Het heeft niet tot gevolg dat die maatregel in de Belgische wetgeving van strafrechtelijke aard is zodat de algemene bepalingen van het Belgisch strafrecht en strafprocesrecht erop toepassing moeten vinden.*

Het blijft bijgevolg voor de strafrechter mogelijk dit herstel te bevelen ten einde de gevolgen van het misdrijf te doen ophouden, ook wanneer hij vaststelt dat de strafvordering is vervallen wegens opheffing van de strafbaarheid of wegens verjaring”.

5.5.2. Het huidige artikel 6.1.41 en 6.1.43 V.C.R.O. (die de artikelen 149 en 151 D.R.O. inmiddels hebben vervangen) laten ten andere perfect toe dat de herstellvordering voor de burgerlijke rechter zou worden benaastigd, wat opnieuw de burgerlijke aard van de herstellvordering bevestigt.

5.5.3. De eisende partij geeft aldus aan het ingeroepen arrest van het E.H.R.M. in de zaak een draagwijdte, die dat arrest niet heeft.

Het E.H.R.M. stelde namelijk de regel van artikel 21 ter V.T.Sv. niet in vraag op grond waarvan op eenvoudige schuldigverklaring (omdat de duur van de strafvervolging de redelijke termijn heeft overschreden) toch nog de teruggave - hier de herstelmaatregel - kan worden bevolen.

Bovendien ging het in de zaak over de overschrijding van de redelijke termijn om tot een strafrechtelijke veroordeling te komen, terwijl in deze de strafrechtelijke veroordeling sinds lang werd uitgesproken en de hier ingeroepen miskennis van de redelijke termijn de verlopen tijd na de strafrechtelijke veroordeling betreft (zie verder).

5.5.4. Van verjaring van de door de strafrechter bevolen herstelmaatregel op grond van artikel 92 SW. kan derhalve geen sprake zijn.

5.6. De eisende partij laat ook gelden dat de redelijke termijn werd overschreden en het vertrouwensbeginsel werd geschonden aangezien de Overheid de niet-vergunde toestand heeft gedoogd. Ook hier wordt het arrest ingeroepen.

5.6.1. Vooreerst strookt deze stelling niet met de voorliggende feiten, aangezien wel integendeel de Overheid de niet-vergunde toestand zeker niet gedoogde, wat blijkt uit de strafrechtelijke veroordeling en wat eraan vooraf gegaan is.

5.6.2. Vervolgens en met verwijzing naar het door verwerende partij ineroepen arrest van het Hof van Cassatie d.d. 04.03.2005 levert *“de wijze waarop een partij een verkregen veroordeling uitvoert of niet uitvoert, geen rechtsmisbruik of schending van het rechtmatig vertrouwen... die de initiële vordering zou aantasten”*.

5.6.3. Bovendien en alhoewel het recht krachtens artikel 6.1 E.V.R.M. op behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn *“niet uitstrekt tot het recht op een tijdige uitvoering van een definitieve veroordelende rechterlijke beslissing”* (zie Cass. 30.01.2009 op biz. 14, overweging nr. 4), mag een partij zich op dat recht niet beroepen wanneer tegen haar *“een uitvoerbare rechterlijke beslissing werd uitgesproken en die zelf die beslissing kan uitvoeren, maar nalaat zulks te doen”* (zelfde arrest overweging nr. 5).

In voornoemd arrest besluit het Hof van Cassatie als volgt (overweging nr. 8 op biz. 15): *“het arrest dat het vereiste van de redelijke termijn toepast ten gunste van de partij die definitief veroordeeld werd bij een uitvoerbare rechterlijke beslissing en die de mogelijkheid had die beslissing zelf uit te voeren maar nallet zulks te doen, is niet naar recht verantwoord”*.

5.6.4. Aangezien aan de eisende partij door de strafrechter bevel werd gegeven om binnen een termijn van 1 jaar terug de plaats in de vorige staat te herstellen (zie het vonnis van de correctionele rechtbank in beide dossiers), doch eisende partij naliet aan dit bevel gevolg te geven, vermag zij zich niet op dat recht te beroepen. Eisende partij was immers zelf passief om het bevel van de strafrechter uit te voeren.

Dit essentieel gegeven maakt net het verschil met de feitelijke achtergrond in de zaken en waarvan de uitspraken door het E.H.R.M. in deze net daarom niet relevant zijn.

5.7. Tenslotte oppert de eisende partij dat geen toetsing gebeurde aan de actuele eisen van een goede ruimtelijke ordening.

Deze toetsing komt deze rechtbank evenwel niet meer toe, aangezien zulks gebeurde door de strafrechter, die op 24.06.1980 vonnis verleende.

Ten andere en zoals uitdrukkelijk in de akte betekening-bevel tot uitvoering vermeld en hierboven geciteerd, zal het bestuur tot de ambtshalve uitvoering van het vonnis pas gebeurlijk overgaan na eensluidend advies van de Hoge raad voor Herstelbeleid (thans Hoge raad voor Handhavingsbeleid).

5.8. Besluit: de vordering is ongegrond.

Met betrekking tot de gedingkosten:

Betreffende de rechtsplegingsvergoeding zijn er geen redenen om af te wijken van het basisbedrag conform de wet van 21.04.2007 en het K.B. van 26.10.2007, in deze 1.320,00 euro.

6. Beslissing:

De rechtbank doet uitspraak op tegenspraak en in eerste aanleg.

Stelt vast dat de artikelen 2 en 30 tot 42 van de wet op het taalgebruik in gerechtszaken nageleefd zijn.

Alle meeromvattende, strijdige of andersluidende besluiten verwerpende als ongegrond, niet terzake dienend of overbodig en het meer gevorderde afwijzende als ongegrond.

Verklaart de vordering ontvankelijk doch ongegrond.

Veroordeelt tot de gedingskosten aan de zijde van
DE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR VAN DE PROVINCIALE
AFDELING ROHM - begroot op 1.320,00
rechtsplegingsvergoeding.

Dit vonnis is uitgesproken tijdens de openbare terechtzitting van de ZESDE KAMER, zitting houdende in burgerlijke zaken, van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde op vrijdag **DETTIEN APRIL TWEEDEUIZEND TWAALF.**

De rechtbank bestond uit:

kamer. toegevoegd rechter, voorzitter van de zesde
griffier.